

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука
Факультет декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра мистецтвознавства і мистецької освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
діяльності

І. В. Петрова
«08» вересня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 08. ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ

рівень вищої освіти «Бакалавр» (освітній рівень перший)

галузь знань 02 Культура і мистецтво

освітня програма Мистецтвознавство

спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

тип дисципліни обов'язкова

мова викладання українська
(українська/англійська)

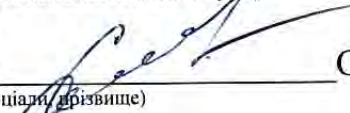
ПОГОДЖЕНО

Керівник групи забезпечення освітньо-
професійної програми

(для акредитованих ОПП та акредитованих спеціальностей)

АБО

Керівник проектної групи (для ліцензованих ОПП та
ОПП, набір на які здійснюється вперше)

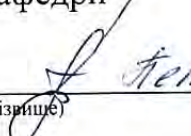

О. Д. Сосік
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО

Протокол засідання кафедри
мистецтвознавства і мистецької
освіти

«26» серпня 2025 р. № 1

Завідувач кафедри

Петрова І.В.
(підпис, ініціали, прізвище)

2025–2026 – Київ

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка і психологія» для здобувачів вищої освіти за першим освітнім ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр») за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», ОПП «Мистецтвознавство». КДАДПМД імені М. Бойчука. 2025. 24 с.

Розробник: Проніна В.О., викладач кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти КДАДПМД ім. М. Бойчука, e-mail: pronina_v@kdidpamid.edu.ua

Робочу програму перевірено

Декан факультету
(підпис)

А. В. Дяченко
(ініціали, прізвище)

26. серпня 2025 р.

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні Науково-методичної ради факультету декоративно-прикладного мистецтва.

Протокол засідання НМР факультету 08.09 2025 № 1

Голова НМР факультету Ростислав В.М.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	02 Культура і мистецтво	Обов’язкова
Електронна адреса – https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dysczyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-mystecztvoznastva-i-mysteczkoyi-osvity/	Спеціальність (професійне спрямування): 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» ОПП «Мистецтвознавство»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 0		4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр
Загальна кількість годин – 90		8 семестр
Тижневих годин для денної форми навчання: - аудиторних – 4; - самостійної роботи студента – 5	Освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень): «Бакалавр» (освітній рівень перший)	Лекції
		20 год.
		Практичні
		20 год.
		Самостійна робота
		50 год.
		Індивідуальні завдання:
		—
		Вид контролю:
		Поточний, підсумковий
		Форма контролю
		Диференційований залік

1. Мета та заплановані результати навчання

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Педагогіка і психологія» є формування базових понять психології педагогіки, яка ґрунтується на формуванні педагогічної і психологічної компетентності. Дисципліна спрямована на забезпечення студентів теоретичними знаннями та практичними навичками, необхідними для ефективної професійної діяльності у сфері викладання. Важливим завданням дисципліни є підготовка фахівців до викладацької, просвітницької, кураторської та експертної діяльності у сфері культури і мистецтва. Курс має на меті розкрити психологічні механізми педагогіки для роботи із різними аудиторіями. Вивчення цієї дисципліни допоможе мистецтвознавцям адаптувати складний культурний контент для різних вікових та соціальних груп. Студенти навчатимуться застосовувати сучасні педагогічні інструменти для викладання, організації лекцій, екскурсій та різних освітніх арт-проектів. Окремою ціллю є формування вміння конструктивно вирішувати конфліктні ситуації у процесі викладацької та комунікативної роботи. У результаті курс спрямований на виховання всебічно розвиненого фахівця, здатного не лише досліджувати мистецтво, але й успішно передавати ці знання у процесі своєї діяльності.

2.2. Заплановані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійних програм передбачено формування таких компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі мистецтвознавства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів даної галузі, а також суміжних спеціальностей, зумовлених комплексним підходом, проведення досліджень, та/або здійснення інновацій, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 10. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.

СК 10. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.

СК 13. Здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти.

Програмні результати навчання

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН 9. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПРН 11. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

ПРН 12. Враховувати психологічні особливості у процесі навчання, спілкування та професійної діяльності.

ПРН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

3. Передумови вивчення дисципліни

№ з/п	Навчальні дисципліни, вивчені раніше
1.	ОК. 05. Соціологія мистецтва
2.	ОК. 07. Етика, естетика
3.	ОК. 11. Термінологія мистецтвознавства

4. Очікувані результати навчання

Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

Знати:

- фундаментальні теоретико-методологічні засади педагогіки та психології у їхній взаємодії з мистецтвознавством;
- психологічні закономірності та когнітивні механізми сприйняття й інтерпретації творів візуального мистецтва;
- сучасні педагогічні концепції, методики та технології організації освітньо-просвітницької діяльності;
- соціально-психологічні особливості аудиторії для забезпечення диференційованого підходу;
- нормативно-етичні засади та закони ефективної професійної комунікації в академічному та арт-середовищі;
- психологічні аспекти творчої діяльності та закономірності розвитку художньо-образного мислення.

Вміти:

- обґрунтовувати та реалізовувати науково-просвітницькі й кураторські проекти в галузі культури;
- застосовувати інноваційні педагогічні технології під час розробки освітніх і музейних програм;
- здійснювати аналіз та інтерпретацію мистецьких артефактів із застосуванням інструментарію психології мистецтва;

- адаптувати складний мистецтвознавчий матеріал відповідно до сприйняттєвих можливостей різних аудиторій;
- вибудовувати конструктивну професійну взаємодію з дотриманням норм академічної етики;
- здійснювати психолого-педагогічний супровід творчих ініціатив у сучасному культурно-мистецькому просторі.

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Усього	у тому числі			
		лекції	практичні	семінарські	сам. роб.
1	2	3	4	5	6
Семестр 8					
Тема 1. Вступ до дисципліни: міждисциплінарний синтез педагогіки, психології та мистецтвознавства.	9	2	2		5
Тема 2. Психологія сприйняття, розуміння та викладання візуального мистецтва.	9	2	2		5
Тема 3. Психологія творчого процесу та особистість митця.	9	2	2		5
Тема 4. Вікова та соціально-психологічна типологія аудиторії у сфері арт-простору.	9	2	2		5
Тема 5. Психологія фахової комунікації та вирішення конфліктів у культурній сфері.	9	2	2		5
Тема 6. Теоретико-методологічні засади музейної педагогіки та арт-медіації.	9	2	2		5
Тема 7. Дидактичні принципи та освітні технології в арт-практиці.	9	2	2		5
Тема 8. Інклюзія та безбар'єрність у культурно-освітньому просторі.	9	2	2		5
Тема 9. Педагогічна майстерність та публічні комунікації мистецтвознавця.	9	2	2		5
Тема 10. Психолого-педагогічний супровід сучасних мистецьких практик.	9	2	2		5
Усього годин за 8 Семестр:	90	20	20		50
Вид контролю: Диференційований залік					

5.2. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми, її анотація	Кількість годин
		ДФН
	Семестр 8	
1.	Тема 1. Вступ до дисципліни: міждисциплінарний синтез педагогіки, психології та мистецтвознавства. Предмет, об'єкт, завдання та методологічне підґрунтя навчальної дисципліни. Специфіка міждисциплінарного підходу до вивчення культурних феноменів на перетині гуманітарних наук. Значення психолого-педагогічної підготовки у структурі професійної компетентності сучасного мистецтвознавця. Нормативні вимоги до підготовки здобувачів вищої освіти та їхня готовність до освітньо-просвітницької діяльності. Роль курсу у розширенні інструментарію наукових досліджень та практичної арт-діяльності. [1], [2], [3], [4], [5].	2
2.	Тема 2. Психологія сприйняття, розуміння та викладання візуального мистецтва. Психологічні механізми зорової перцепції, когнітивного декодування та викладання арт-об'єктів. Специфіка сприйняття художнього образу від первинного емоційного враження до глибинної інтерпретації. Значення психологічних знань у процесі аналізу та трансляції візуального мистецтва. Нормативні вимоги до застосування науково обґрунтованих дидактичних прийомів у навчальному та просвітницькому процесі. Роль теми у розробці ефективних методик викладання та популяризації мистецтвознавчих знань. [3], [4], [5].	2
3.	Тема 3. Психологія творчого процесу та особистість митця. Закономірності художньо-образного мислення, мотиваційної сфери та феноменології творчої діяльності. Специфіка аналізу неусвідомлюваних компонентів, натхнення, а також методів подолання творчих криз і вигорання. Значення дослідження особистісного потенціалу та індивідуальних властивостей художників. Нормативні вимоги щодо дотримання принципів наукової об'єктивності та етики під час аналізу біографічного контексту. Роль теми у поглибленні інтерпретації авторського задуму та психологічному супроводі арт-ініціатив. [1], [2], [3], [4].	2
4.	Тема 4. Вікова та соціально-психологічна типологія аудиторії у сфері арт-простору. Вікові, когнітивні та соціально-психологічні особливості сприйняття мистецького контенту. Специфіка врахування рівня підготовленості, мотивації та сприйняттєвих можливостей різних категорій глядачів. Значення сегментації відвідувачів музейних, галерейних та освітніх локацій. Нормативні вимоги щодо забезпечення принципів доступності, залученості та толерантності в культурно-освітньому просторі. Роль теми у проектуванні адресних культурно-просвітницьких програм. [1], [2], [3], [4].	2
5.	Тема 5. Психологія фахової комунікації та вирішення конфліктів у культурній сфері. Закони професійного спілкування, механізми роз'язання можливих	2

	конфліктів між викладачем і слухачем. Специфіка побудови конструктивного діалогу між викладачем і слухачем у разі виникнення конфліктів. Значення комунікативних технік у фаховій взаємодії. Нормативні вимоги щодо дотримання кодексу академічної доброчесності. Формуванні навичок подолання суперечок та розбудови партнерської співпраці. [1], [2], [3], [4], [5].	
6.	Тема 6. Теоретико-методологічні засади музейної педагогіки та арт-медіації. Концепції музейної педагогіки, механізми арт-медіації та сучасні методи роботи з глядачем. Специфіка трансформації ролі мистецтвознавця від монологічного експерта до рівноправного арт-медіатора. Значення фасилітації культурних смислів у діалоговому просторі музейно-виставкового закладу. Нормативні вимоги щодо відповідності міжнародним стандартам музейної та просвітницької діяльності. Роль теми у розробці інтерактивних екскурсійних і навчальних форматів. [3], [4], [5].	2
7.	Тема 7. Дидактичні принципи та освітні технології в арт-практиці. Дидактичні закономірності, інтерактивні методи та інноваційні технології навчання мистецтву. Специфіка поєднання класичних методів викладання з цифровими інструментами та проєкtnим навчанням. Значення проєктування освітнього контенту в галерейних та навчальних установах. Нормативні вимоги щодо дотримання принципів системності, послідовності та науковості в організації освітнього процесу. Роль теми у створенні авторських освітніх курсів, майстер-класів та залучальних арт-проєктів. [5, 7, 8, 9, 22]	2
8.	Тема 8. Інклюзія та безбар'єрність у культурно-освітньому просторі. Психолого-педагогічні засади створення інклюзивного та безбар'єрного культурного середовища. Специфіка застосування мультисенсорних, тактильних і толерантних технологій репрезентації арт-об'єктів. Значення адаптації мистецького контенту для осіб з особливими освітніми та перцептивними потребами. Нормативні вимоги щодо дотримання державних і міжнародних стандартів доступності закладів культури. Роль теми у розробці адаптивних виставкових експозицій та подоланні ментальних бар'єрів. [4, 5, 8, 9, 14, 22]	2
9.	Тема 9. Педагогічна майстерність та публічні комунікації мистецтвознавця. Складники ораторської майстерності, методи публічної презентації та вербалізації мистецьких ідей. Специфіка поєднання глибокого наукового змісту з високою переконливістю та виразністю фахового мовлення. Значення володіння невербальними засобами та прийомами утримання уваги аудиторії. Нормативні вимоги щодо дотримання культури фахового мовлення, етики виступу та норм самопрезентації. Роль теми у подоланні сценічного хвилювання під час проведення лекцій, вернісажів та екскурсій. [4, 7, 9, 14]	2
10.	Тема 10. Психолого-педагогічний супровід сучасних	2

	мистецьких практик. Психолого-педагогічні інструменти інтерпретації та репрезентації актуального й цифрового мистецтва. Специфіка залучення глядача до співтворчості та подолання бар'єрів сприйняття нетрадиційних художніх форм. Значення освітнього супроводу інсталяцій, перформансів та медіа-арту. Нормативні вимоги щодо врахування динаміки розвитку сучасного культурного ринку та новітніх освітніх трендів. Роль теми у розробці підготовчих освітніх матеріалів для складних сучасних арт-проектів. [5, 7, 8, 9, 22]	
	Усього годин за 8 Семестр:	20

5.3. Теми семінарських занять – не передбачено навчальним планом

5.4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми, її анотація	Кількість годин ДФН	Академічний контроль	Бали
Семестр 8				
1.	Тема 1. Вступ до дисципліни: міждисциплінарний синтез педагогіки, психології та мистецтвознавства. Аналіз міждисциплінарних зв'язків педагогіки, психології та мистецтвознавства на прикладі конкретних наукових публікацій. Опрацювання складових професіограми сучасного мистецтвознавця та визначення ключових психолого-педагогічних компетентностей. Моделювання освітньо-просвітницьких функцій фахівця з мистецтва у культурній сфері. Обґрунтування нормативно-етичних вимог до професійної діяльності здобувача вищої освіти. Формулювання власної науково-дослідної візії щодо застосування міждисциплінарного підходу. [1], [2], [3], [4], [5].	2	Практичне заняття	10
2.	Тема 2. Психологія сприйняття, розуміння та викладання візуального мистецтва. Проведення емпіричного аналізу сприйняття візуального арт-об'єкта реципієнтами з використанням психологічних методик. Порівняльний аналіз емоційного враження та раціонального декодування художнього образу. Розробка фрагмента навчального	2	Практичне заняття	10

	заняття з викладання візуального мистецтва для студіюючої молоді. Апробація дидактичних прийомів активізації зорового сприйняття та аналітичного мислення аудиторії. Оцінювання ефективності обраних педагогічних інструментів під час трансляції мистецтвознавчого матеріалу. [3], [4], [5].			
3.	Тема 3. Психологія творчого процесу та особистість митця. Аналіз творчого шляху обраного митця з висвітленням детермінант його художньо-образного мислення. Дослідження психологічних чинників виникнення творчих криз та способів їх подолання в образотворчому мистецтві. Моделювання ситуацій психолого-педагогічного супроводу митців під час підготовки виставкових проєктів. Дотримання принципів етики та об'єктивності під час інтерпретації особистісних особливостей автора. Презентація результатів дослідницького кейсу з психології творчості. [1], [2], [3], [4].	2	Практичне заняття	10
4.	Тема 4. Вікова та соціально-психологічна типологія аудиторії у сфері арт-простору. Складання психологічної характеристики різних цільових груп відвідувачів культурно-мистецьких подій. Сегментація аудиторії за віковими, когнітивними та мотиваційними критеріями. Розробка адаптивного плану просвітницького заходу для конкретної вікової категорії. Обґрунтування принципів доступності та залученості під час підготовки експозиційного супроводу. Моделювання інструментів зворотного зв'язку з відвідувачами для оцінки сприйняття арт-контенту. [1], [2], [3], [4].	2	Практичне заняття	10
5.	Тема 5. Психологія фахової комунікації та вирішення конфліктів у культурній сфері. Аналіз ситуаційних завдань і кейсів з фахової комунікації та розв'язання можливих конфліктів у процесі викладання мистецьких дисциплін. Моделювання стилів комунікації між	2	Практичне заняття	10

	викладачем і слухачем. Застосування комунікативних технік у розв'язанні суперечливих питань. Аналіз дотримання норм академічної доброчесності у професійній взаємодії. Формулювання індивідуальних рекомендацій щодо комунікативних бар'єрів. [1], [2], [3], [4], [5].			
6.	Тема 6. Теоретико-методологічні засади музейної педагогіки та арт-медіації. Проектування сценарію інтерактивної музейної екскурсії або сесії арт-медіації на базі конкретної виставкової експозиції. Розробка відкритих запитань і педагогічних технік для залучення глядачів до діалогу з мистецьким твором. Відпрацювання ролі арт-медіатора у процесі групового обговорення культурних смислів. Оцінювання музейно-педагогічних засобів за міжнародними стандартами просвітницької діяльності. Презентація та взаєморецензування розроблених музейно-педагогічних форматів. [3], [4], [5].	2	Практичне заняття	10
7.	Тема 7. Дидактичні принципи та освітні технології в арт-практиці. Розробка проекту освітньої програми, майстер-класу або воркшопу для мистецького навчального закладу чи галереї. Добір класичних та інноваційних дидактичних методів відповідно до цілей і завдань освітнього заходу. Інтеграція цифрових інструментів та мультимедійних технологій у структуру розробленого контенту. Дотримання принципів системності, послідовності та науковості під час конструювання навчальних матеріалів. Захист авторського освітньо-мистецького проекту. [5, 7, 8, 9, 22]	2	Практичне заняття	10
8.	Тема 8. Інклюзія та безбар'єрність у культурно-освітньому просторі. Аудит доступності обраного музейно-виставкового простору та розробка рекомендацій щодо його інклюзивності. Обговорення мультисенсорних та тактильних елементів для репрезентації конкретного візуального арт-об'єкта.	2	Практичне заняття	10

	Адаптація мистецтвознавчого тексту (експлікацій, етикеток) для осіб з особливими освітніми та перцептивними потребами. Дотримання нормативних вимог безбар'єрності та толерантного ставлення до всіх категорій відвідувачів. Створення концепту інклюзивної виставки з урахуванням психолого-педагогічних засад. [4, 5, 8, 9, 14, 22]			
9.	Тема 9. Педагогічна майстерність та публічні комунікації мистецтвознавця. Підготовка та публічне виголошення фрагмента мистецтвознавчої лекції або кураторської презентації. Відпрацювання вербальних і невербальних засобів, ораторських прийомів та техніки мовлення. Моделювання ситуацій взаємодії з публікою, відповідей на складні запитання та утримання уваги аудиторії. Аналіз технік саморегуляції. Самоаналіз та взаємооцінювання рівня педагогічної майстерності. [4, 7, 9, 14]	2	Практичне заняття	10
10.	Тема 10. Психолого-педагогічний супровід сучасних мистецьких практик. Розробка психолого-педагогічного супроводу (пояснювальних матеріалів, освітніх карт, інтерактивних завдань) до об'єкта сучасного мистецтва. Аналіз психологічних бар'єрів та стереотипів глядачів під час контакту з актуальним мистецтвом. Підготовка алгоритму інтерпретації нетрадиційних художніх форм. Урахування вимог сучасного арт-ринку та освітніх трендів під час підготовки арт-контенту. Презентація та обговорення результатів роботи. [5, 7, 8, 9, 22]	2	Практичне заняття	10
Усього годин за 8 Семестр:		20	Разом балів	100

5.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми, її анотація	Кількість годин ДФН	Академічний контроль	Бали
Семестр 8				

1.	Тема 1. Вступ до дисципліни: міждисциплінарний синтез педагогіки, психології та мистецтвознавства. Ознайомитися з рекомендованою літературою, опрацювати основні поняття теми та засвоїти базову термінологію, пов'язану з науковим пізнанням і методологією дослідження. [1], [2], [3], [4], [5].	5	поточний	5
2.	Тема 2. Психологія сприйняття, розуміння та викладання візуального мистецтва. Ознайомитися з рекомендованою літературою, опрацювати основні поняття теми та засвоїти базову термінологію, пов'язану з науковим пізнанням і методологією дослідження. [3], [4], [5].	5	поточний	5
3.	Тема 3. Психологія творчого процесу та особистість митця. Ознайомитися з рекомендованою літературою, опрацювати основні поняття теми та засвоїти базову термінологію, пов'язану з науковим пізнанням і методологією дослідження. [1], [2], [3], [4].	5	поточний	5
4.	Тема 4. Вікова та соціально-психологічна типологія аудиторії у сфері арт-простору. Ознайомитися з рекомендованою літературою, опрацювати основні поняття теми та засвоїти базову термінологію, пов'язану з науковим пізнанням і методологією дослідження. [1], [2], [3], [4].	5	поточний	5
5.	Тема 5. Психологія фахової комунікації та вирішення конфліктів у культурній сфері. Ознайомитися з рекомендованою літературою, опрацювати основні поняття теми та засвоїти базову термінологію, пов'язану з науковим пізнанням і методологією дослідження. [1], [2], [3], [4], [5].	5	поточний	5
6.	Тема 6. Теоретико-методологічні засади музейної педагогіки та арт-медіації.	5	поточний	5

	Ознайомитися з рекомендованою літературою, опрацювати основні поняття теми та засвоїти базову термінологію, пов'язану з науковим пізнанням і методологією дослідження. [3], [4], [5].			
7.	Тема 7. Дидактичні принципи та освітні технології в арт-практиці. Ознайомитися з рекомендованою літературою, опрацювати основні поняття теми та засвоїти базову термінологію, пов'язану з науковим пізнанням і методологією дослідження. [5, 7, 8, 9, 22]	5	поточний	5
8.	Тема 8. Інклюзія та безбар'єрність у культурно-освітньому просторі. Ознайомитися з рекомендованою літературою, опрацювати основні поняття теми та засвоїти базову термінологію, пов'язану з науковим пізнанням і методологією дослідження. [4, 5, 8, 9, 14, 22]	5	поточний	5
9.	Тема 9. Педагогічна майстерність та публічні комунікації мистецтвознавця. Ознайомитися з рекомендованою літературою, опрацювати основні поняття теми та засвоїти базову термінологію, пов'язану з науковим пізнанням і методологією дослідження. [4, 7, 9, 14]	5	поточний	5
10.	Тема 10. Психолого-педагогічний супровід сучасних мистецьких практик. Ознайомитися з рекомендованою літературою, опрацювати основні поняття теми та засвоїти базову термінологію, пов'язану з науковим пізнанням і методологією дослідження. [5, 7, 8, 9, 22]	5	поточний	5
	Усього годин за 8 Семестр:	50	Разом балів:	50

6. Засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

За джерелом інформації:

- **Словесні:** лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням інформаційних

технологій, пояснення, розповідь, бесіда.

- **Наочні:** презентація, ілюстрація, демонстрація.

За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, репродуктивно-варіативні, пошукові, творчі, проблемно-пошукові, інтегративні.

За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів з ілюстративним матеріалом.

2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості;
- добір додаткового теоретичного та ілюстративного матеріалу.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи діагностики:

- **методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда;
- **методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування; реферативно-дослідницька робота; есе;
- **методи творчо-пошукового контролю:** мистецтвознавчий аналіз творів;
- **методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Навчальні досягнення з дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поетапної звітності, поточного контролю, модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок. Розрахунок рейтингових балів за видами контролю:

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів	Одиниць	Всього
1	Відвідування лекцій	1	10	10
2	Відвідування практичних занять (10 Практичних)	1	10	10
3	Робота на практичних заняттях	10	10	100
4	Самостійна робота	5	10	50
5	Модульна контрольна робота	25	1	25
Максимальна кількість балів за поточну роботу дорівнює 100 балів				195
Мінімальна кількість балів за поточну роботу дорівнює 60 балів				117
Коефіцієнт визначення успішності ($100/195 = 0,36$)				0,51
Підсумковий рейтинговий бал				100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Максимальна кількість балів, які може отримати студент за практичне заняття – **10 балів**. Робота студентів оцінюється під час кожного практичного заняття від 0 (мін.) до 10 балів (макс.).

Вид заняття: практичні заняття згідно навчального плану програми передбачені у формі виконаних завдань. Упродовж обох семестрів робота студента оцінюється *під час кожного практичного заняття*.

Вид завдання – підготовка завдання по темі. Формат підготовки зазначений в кожному окремому завданні.

Критерії оцінювання практичної роботи	К-сть балів
• Виконання завдань, з яких:	
• Глибоке і повне розкриття питання, подане власне бачення питання	4 бали
• Застосування фахової термінології	3 бали
• Індивідуальний креативний підхід	2 бали
• Вчасність подання	1 бал
Разом:	10 балів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Максимальна кількість балів, які може отримати студент за самостійну роботу – **5 балів**. Оцінюється кожна самостійна робота від 0 (мін.) до 5 балів (макс.). Самостійна робота оцінюється від 0 до 5 балів. При виставленні оцінки за виконання самостійної роботи враховується рівень виконання роботи згідно наведених нижче критеріїв оцінювання. Кількість балів за під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності
- презентація результатів роботи на практичних заняттях.

Критерії оцінювання самостійної роботи	К-сть балів
• Глибоке і повне розкриття питання, подане власне бачення питання, застосовується фахова термінологія	5 балів
• Глибоке розкриття питання, подане власне бачення питання, проте фахова термінологія використовується не достатньо активно	4 балів

• Відповідь повна, проте наявні незначні неточності	3 бали
• Тема розкрита неповно, наявні очевидні помилки	2 бали
• Завдання виконано на компілятивному рівні, відсутня власна думка	1 бали
• Тему не розкрито	0 балів

ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Максимальна кількість балів, які може отримати студент за модульний контроль – **25 балів. Модульний контроль оцінюється від 0 (мін.) до 25 балів (макс.).** Модульна контрольна робота є підсумком певного етапу вивчення дисципліни. Його мета – виявлення етапів засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни. Модульний контроль знань та вмінь студентів проводиться згідно з тематичним планом і здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу.

Вид заняття: модульний контроль проводиться у формі письмової контрольної роботи (теста), яка висвітлює обрану тему Кожний модуль, окрім уніфікованої системи оцінювання, залежить від дотримання наступних вимог:

- повний обсяг виконання роботи;
- відповідність темі роботи;
- якість виконання письмової роботи;
- самостійність її виконання;
- творчий підхід у виконанні роботи;
- охайність та вчасність подання;
- самостійність аналізу та викладення матеріалу.

Оцінювання відбувається після підсумкового аналізу письмових робіт студентів.

Критерії оцінювання	К-ть балів
• володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на високому рівні, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував здатність робити висновки й обґрунтовувати свою позицію на основі проведених спостережень.	21 – 25
• володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на достатньо високому рівні, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував здатність робити висновки на основі проведених спостережень.	17 – 20
• володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на достатньому рівні, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи, з допущенням певних помилок; • продемонстрував недостатні уміння обґрунтовано і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень.	13 – 16

• студент в цілому виявив посередній рівень знань, умінь, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував посередні уміння обґрунтовано і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень	9 – 12
• студент виявив лише мінімально можливий допустимий рівень знань, умінь, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував неготовність грамотно і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень	5 – 8
• студент виявив незадовільний рівень знань, умінь, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував невміння послідовно, грамотно і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень	1 – 4

ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

8 семестр (форма контролю – Диференційований залік)

Семестровий контроль навчальним планом відповідно до освітньо-професійної програми передбачений у вигляді диференційованого заліку, який виставляється, як сума балів за всі форми роботи протягом вивчення дисципліни. При виставленні оцінки за семестровий контроль враховується рівень виконання робіт на всіх етапах навчання за дисципліною.

8.1. Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів за 100-бальною шкалою						
Поточний контроль (ПК)						
Форми поточного контролю змістових модулів	Максимальні бали за виконані завдання					
	Відвідування лекцій	Відвідування Семінарських і Практичних занять	Робота під час Семінарських і Практичних	Самостійні	МКР	Разом
Семестр 8						
Тема 1. Вступ до дисципліни: міждисциплінарний синтез педагогіки, психології та мистецтвознавства.	1	1	10	5		17

Тема 2. Психологія сприйняття, розуміння та викладання візуального мистецтва.	1	1	10	5		17
Тема 3. Психологія творчого процесу та особистість митця.	1	1	10	5		17
Тема 4. Вікова та соціально-психологічна типологія аудиторії у сфері арт-простору.	1	1	10	5		17
Тема 5. Психологія фахової комунікації та вирішення конфліктів у культурній сфері.	1		10	5		17
Тема 6. Теоретико-методологічні засади музейної педагогіки та арт-медіації.	1	1	10	5		17
Тема 7. Дидактичні принципи та освітні технології в арт-практиці.	1	1	10	5		17
Тема 8. Інклюзія та безбар'єрність у культурно-освітньому просторі.	1	1	10	5		17
Тема 9. Педагогічна майстерність та публічні комунікації мистецтвознавця.	1	1	10	5		17
Тема 10. Психолого-педагогічний супровід сучасних мистецьких практик.	1	1	10	5		17
Разом:	10	10	100	50	25	195
Максимальна кількість балів за поточну роботу дорівнює 100 балів	195					
Мінімальна кількість балів за поточну роботу дорівнює 60 балів	117					
Коефіцієнт визначення успішності ($100/195 = 0,51$)	0,51					
Підсумковий рейтинговий бал	100					

8.2 Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка і психологія» для здобувачів вищої освіти за першим освітнім ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр») за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», ОПП «Мистецтвознавство». КДАДПМД імені М. Бойчука. 2025. 22 с.
2. Слайди, презентації.
3. Демонстраційний дидактичний матеріал.
4. Онлайн платформи Telegram, Classroom, Moodle.

10. Рекомендовані джерела інформації

10.1. Основна література

1. Варій М. Й. Загальна психологія : підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій. 3-тє вид. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 1007 с.
2. Ващенко І. В. Конфліктологія та теорія переговорів : навч. посіб. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2018. 320 с. ISBN 978-966-439-985-0.
3. Караманов О. М. Музейна педагогіка : навч. посіб. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 384 с. ISBN 978-617-10-0542-6.
4. Курінна С. М., Шевченко В. В. Інклюзивний простір у закладах культури: методичні та практичні аспекти. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. 2020. Вип. 35. С. 84–91.
5. Лещенко М. П. Зарубіжні технології підготовки фахівців мистецького профілю : монографія. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. 215 с.
6. Лозниця В. С. Психологія менеджменту та викладання : навч. посіб. Київ : ЕксОб, 2018. 204 с. ISBN 966-7769-12-2.
7. Местєчкіна І. В. Психологія сприйняття візуальних мистецтв : навч. посіб. Київ : КНУКиМ, 2020. 192 с.
8. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія : підручник. Київ : Академвидав, 2010. 560 с. ISBN 978-966-8226-88-8.
9. Отич О. М. Основи мистецької педагогіки : монографія. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 208 с. ISBN 978-966-189-291-9.
10. Роменець В. А. Психологія творчості : навч. посіб. 3-тє вид. Київ : Либідь, 2004. 288 с. ISBN 966-06-0346-6.
11. Столяренко О. Б. Психологія особистості : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 280 с.
12. Fancourt D., Finn S. What is the evidence on the role of the arts in improving health and well-being? A scoping review. Copenhagen : WHO Regional Office for Europe, 2019. 133 p. URL: <https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289054553> (дата звернення: 28.08.2025).

10.2. Допоміжна література

13. Бризгалов О. В. Психологія художньої творчості та сприйняття мистецтва: теоретико-методологічний аналіз. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки*. 2020. Вип. 11 (56). С. 15–26. DOI: [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series12.2020.11\(56\).02](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series12.2020.11(56).02).
14. Виготський Л. С. Психологія мистецтва. Харків : Акта, 2017. 352 с. ISBN 978-966-8917-68-1.
15. Грищенко Т. О. Психологія візуального сприйняття актуального мистецтва: від відторгнення до інтерактивного залучення. *Психологічні науки: проблеми та здобутки*. 2022. Вип. 15. С. 63–75. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-8332-2022-15-7>.
16. Гузій Н. В. Педагогічна професіоналогія : навч. посіб. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. 248 с.
17. Даниленко О. І. Формування комунікативної компетентності майбутніх фахівців сфери культури та мистецтва. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. 2021. Вип. 1 (66). С. 42–49. DOI: <https://doi.org/10.28925/1609-8595.2021.1.5>.
18. Караманов О. М. Арт-медіація як інноваційний напрям освітньо-культурної діяльності у музейному просторі. *Вісник Львівського університету. Серія педагогічна*. 2021. Вип. 35. С. 45–54. DOI: <https://doi.org/10.30970/vpe.2021.35.11300>.
19. Ковальчук О. В. Арт-медіація як інструмент комунікації в сучасній музейній практиці. *Питання культурології*. 2021. Вип. 37. С. 112–122.
20. Ковальова О. В. Комунікативні стратегії арт-медіатора в сучасному культурно-просвітницькому просторі. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2022. № 1. С. 34–40. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.1.2022.257410>.
21. Кравченко Г. О. Цифрові інструменти та інтерактивні освітні технології в сучасній музейній педагогіці. *Культура і сучасність*. 2022. № 2. С. 78–84. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-0285.2.2022.270115>.
22. Криворучко Л. С. Психологічні особливості сприйняття творів візуального мистецтва сучасним глядачем. *Український психологічний журнал*. 2020. № 2 (14). С. 88–101. DOI: [https://doi.org/10.17721/upj.2020.2\(14\).6](https://doi.org/10.17721/upj.2020.2(14).6).
23. Марчук В. М. Інноваційні педагогічні технології у викладанні мистецтвознавчих дисциплін у закладах вищої освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2021. Вип. 75, т. 2. С. 102–107. DOI: <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.75.2.20>.
24. Мельник Н. В. Педагогічна майстерність викладача мистецьких дисциплін як чинник розвитку творчого потенціалу студентів. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2021. № 5 (109). С. 180–190. DOI: <https://doi.org/10.24139/2312-5993/2021.05/180-190>.
25. Местечкіна І. В. Психологія сприйняття візуальних мистецтв : навч. посіб. Київ : КНУКіМ, 2020. 192 с.

26. Отич О. М. Мистецтво в системі професійної підготовки майбутніх фахівців: психолого-педагогічний аспект. *Естетика і мораль мистецької освіти*. 2018. Вип. 1. С. 12–21. DOI: <https://doi.org/10.37096/2618-0057-1-2018-2>.
27. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька : навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. 360 с. ISBN 966-692-743-3.
28. Сидоренко В. В. Арт-терапевтичні та психолого-педагогічні практики в діяльності сучасного музею. *Мистецтвознавчі записки*. 2021. Вип. 39. С. 89–95. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-2180.39.2021.238712>.
29. Соколова А. В. Інклюзивний музейний простір: психолого-педагогічний супровід відвідувачів з порушеннями зору. *Збірник наукових праць Херсонського державного університету. Педагогічні науки*. 2020. Вип. 91. С. 112–119. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2413-1865/2020-91-16>.
30. Ткаченко О. М. Психологічні аспекти подолання криз у творчій діяльності митців. *Проблеми сучасної психології*. 2019. Вип. 45. С. 210–222. DOI: <https://doi.org/10.32626/2227-6246.2019-45.210-222>.
31. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. 2-ге вид., доповн. Київ : Академвидав, 2014. 456 с. ISBN 978-966-8226-96-3.
32. Шевченко В. В. Музейна педагогіка та інклюзія: нові підходи до залучення аудиторії з особливими потребами. *Питання культурології*. 2021. Вип. 38. С. 145–156. DOI: <https://doi.org/10.31866/2410-1311.38.2021.246102>.
33. Яковлева О. В. Конфліктологічна компетентність фахівця гуманітарного профілю в умовах арт-ринку. *Проблеми сучасної психології*. 2020. Вип. 48. С. 315–334. DOI: <https://doi.org/10.32626/2227-6246.2020-48.315-334>.
34. European Commission. Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture. Culture and health – Time to act. Publications Office of the European Union, 2025. DOI: <https://doi.org/10.2766/0432398>.
35. Fischer M., Veit S., Buspavanich P., Stadler G. Turning the spotlight: Hostile behavior in creative higher education and links to mental health in marginalized groups. PLoS ONE. 2025. Vol. 20, No. 1. e0315089. DOI: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0315089>.
36. Jameel Arts & Health Lab. Jameel Arts & Health Lab – Lancet Global Collection on Arts and Health. URL: <https://www.jameelartshealthlab.org/research/research-projects/lancet-global-series-on-health-benefits-of-the-arts-2> (дата звернення: 28.08.2025).
37. Lye J., Hirschberg J., McQuilten G., Powell C., MacNeill K., Badham M. The impact of COVID-19 on the well-being of Australian visual artists and arts workers. Australian Journal of Social Issues. 2024. Vol. 59, No. 1. P. 87–107. DOI: <https://doi.org/10.1002/ajs4.293>.
38. Nixon M., Davis L. Understanding the factors that affected the resilience of performing arts workers during the COVID-19 pandemic. Cultural Trends. 2024. Vol. 33, No. 5. P. 542–561. DOI: <https://doi.org/10.1080/09548963.2023.2240254>.
39. Sajani N., Fietje N. The Jameel Arts & Health Lab in collaboration with the WHO-Lancet Global Series on the Health Benefits of the Arts. The Lancet. 2023. Vol. 402, No. 10414. P. 1732–1734. DOI: [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(23\)01959-1](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(23)01959-1).

40. World Health Organization Regional Office for Europe. Behavioural and Cultural Insights. URL: <https://www.who.int/europe/teams/behavioural-and-cultural-insights> (дата звернення: 28.08.2025).
41. World Health Organization Regional Office for Europe. WHO Collaborating Centre for Arts and Health at University College London. URL: <https://www.who.int/europe/news/item/18-01-2023-who-collaborating-centre-at-ucl-wins-outstanding-impact-prize-from-the-economic-and-social-research-council> (дата звернення: 28.08.2025).

Л И С Т
узгодження робочої навчальної програми
з дисципліни «Педагогіка і психологія»,
(назва навчальної дисципліни)

складеної відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за напрямом/спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», ОПІ «Мистецтвознавство», розробленої викладачем кафедри мистецтвознавства та мистецької освіти Проніною Б.О.

	Прізвище, ім'я, по батькові завідувача	Підпис	Дата та № протоколу засідання кафедри
Кафедра, за якою закріплена дисципліна – <u>Мистецтвознавства і мистецької освіти</u> (назва кафедри)	Петрова Інна Володимирівна		26.08.2025 №1
Випускова кафедра – <u>Мистецтвознавства і мистецької освіти</u> (назва кафедри)	Петрова Інна Володимирівна		26.08.2025 №1